

XIII

На 4-и Октомврий получихъ заповѣдь незабавно да тръгна за Свищовъ, отъ кждѣто съмъ щѣль да получа за опѣлчението дрѣхи. Какви дрѣхи и колко, не ми бѣше пзвѣстно, обаче. На 5-и Октомврий сутринъта, когато дружинитѣ се събираха на благодарственъ молебенъ, по случай блѣстящата побѣда одържана отъ русскитѣ войски надъ армията на Мухтаръ-паша, както това се казваше въ телеграмата на Негово Императорско Величество отъ Горни-Студенъ, азъ тръгнахъ отъ Зелено-Дѣрво за Тѣрново, а отъ тамъ за Свищовъ. За прѣвозваніе на вѣщите бѣха ми дадени 6 коля съ по два коня. Азъ заминахъ за Свищовъ на конь. Моя „черкезъ“ се оказа много здраво и силно животно; за туй въ Тѣрново пристигнахъ почти безъ да се спiramъ по пътя. Впрочемъ, нѣмаше защо и да се спiramъ; отъ печалнитѣ картини неволно си отврѣщахъ погледа. Нещастнитѣ бѣжанци, като сѣнкѣ се лутаха около своитѣ низки, вдѣлбочени въ земята колиби, расположени тукъ-тамъ по край шоссето. Около тия колиби се виждаха отдѣлни или на групи кръстове, стърчащи надъ насипанитѣ още прѣсни гробове. Надъ тѣхъ плачеха осиротѣли дѣца, ужаленитѣ майки и жени, и съ плачътъ късаха сърдцата на проходящитѣ.

Бѣше още рано когато пристигнахъ въ Тѣрново. Улицитѣ, както и по-прѣди, бѣха прѣпълнени съ народъ, прѣимущественно разни чиновници, отъ гражданско и интенданцко управление, отъ компанията на Когана и пр. Марно-поле, и вѣобще цѣлата околност на града, бѣше положително покрита съ обози.

Азъ обиколихъ почти всичкитѣ ханища, но място за ношуваніе нито въ единъ не намѣрихъ. Не ми се щѣше да злоупотрѣбявамъ съ гостоприемството на баба Х. П., още по-вечно, че мене ми се искаше колкото е възможно по-скоро да испълня командировката си, за което, впрочемъ, азъ бѣхъ получилъ отъ началството си и изрична заповѣдь. За туй, шомъ пристигнаха колята, слѣдъ една малка почивка, азъ продѣлжихъ пътя си за Свищовъ.

Бѣше се вече стѣмнило, когато пристигнахъ въ с. Самоводене, въ което се и спрѣхъ да прѣнощуувамъ. Собствено, самото село е расположено въ една тѣснина на западъ отъ